

Heemkundevereniging
de Heerlijkheid
Herlaar

Jaarverslag 2023

Samenvatting

Het afgelopen jaar had een goede en een minder positieve kant.

Het goede nieuws was dat er diverse activiteiten zijn opgepakt die in de coronatijd **min** of meer waren stilgevallen en dat er bovendien allerlei nieuwe initiatieven zijn ontstaan, zoals de succesvolle samenvoeging van Heeminfo en Den Heertgang, onze nieuwe huisstijl, de verhuizing van het archief, de aanpak van een nieuwe website en het opzetten van een cursus "Gestelkunde".

Daartegenover staat dat onze huisvesting nog niet is geregeld. Wij hopen nog steeds dat we met de gemeente en de beide stichtingen tot een voor alle partijen aanvaardbare overeenkomst kunnen komen en dat we daarna weer goed kunnen samenwerken in de Boerderij.

Beekvlietboerderij en expositie

Ook dit jaar is er geen oplossing gekomen voor de huisvesting van onze vereniging.

De Beekvlietboerderij is ons weliswaar enige jaren geleden door de gemeente ter beschikking gesteld ten behoeve van de expositie "Gegijzeld maar niet verslagen", maar dit is een tijdelijke situatie in afwachting van de beslissing over de verkoop van de boerderij. Een dieptepunt was dat wij in april van dit jaar werden geconfronteerd met de vervanging van het slot van de Beekvlietboerderij waardoor wij in feite werden buitengesloten van de boerderij en van onze expositie. Op ons verzoek heeft de politiek hier ingegrepen en de status quo voorlopig weer hersteld. Intussen lopen er bemiddelingsgesprekken. Daarbij hebben wij aangegeven dat de gemeente naar onze mening (mede)verantwoordelijkheid draagt voor onze huisvesting en dat wij streven naar een oplossing waarbij wij de expositie in bruikleen geven aan de Stichting Gijzelaarskampen ten behoeve van het IDEC, terwijl wij het medegebruik hebben van (een deel van) de boerderij. Ons doel is om in de boerderij weer tot een goede samenwerking met de stichting te komen.

Den Heertgang nieuwe stijl

Nadat het in 2022 niet was gelukt een Heertgang uit te brengen vanwege de onderbezetting van de redactie hebben het bestuur en de redacties van Den Heertgang en de Heem-info de koppen bij elkaar gestoken. Besloten werd Den Heertgang en de Heem-info te laten samengaan in een Heertgang-nieuwe-stijl, die korter zou zijn maar vaker zou uitkomen en waarin naast artikelen met een zekere diepgang ook het reguliere verenigingsnieuws een plek zou krijgen. De eerste twee Heertgangen volgens deze nieuwe formule hebben in de loop van dit jaar het licht gezien en vormden een veelbelovende start. Onderwerpen waren onder meer de geschiedenis van de brug in Gestel en de omliggende gebieden, het boek "Mijn jeugd op de Horzik" van Gijs Sterks, dokter Van zijl, de tuinen van Haanwijk, de mijlpalen van de Hemelrijkstraat, de verdwenen bergen van Ruimel en de geschiedenis van de Fitclub.

Het is de bedoeling Den Heertgang voortaan 4 á 5 keer per jaar uit te brengen.

Heem-info, nieuwsbrieven en externe berichten.

De **Heem-info** is in 2023 nog 3 keer verschenen. Het laatste nummer was dat van juli 2023, waarna het samengaan met Den Heertgang een feit was. Naast een aantal huishoudelijke mededelingen en oproepen werd onder meer aandacht geschonken aan de villa Mathilde, beter bekend als “het huis van Braks”, de cultuurhistorische wandeling rond de buurtschap Halder en de 100 jaar Rijwielhandel Coen van Buuren. In totaal zijn er in de loop van de tijd 35 nummers van de Heem-info verschenen. Hoofdredacteur Jef van Hulten mag met trots op zijn werk terugkijken en we mogen ons gelukkig prijzen dat hij ook deel uitmaakt van de nieuwe redactie.

Ook is in 2023 tweemaal een **digitale nieuwsbrief** verschenen met onderwerpen waarvoor snel aandacht nodig was.

Tenslotte werden met enige regelmaat **externe berichten**, nieuwsbrieven, uitnodigingen en dergelijke digitaal doorgestuurd, maar uitsluitend naar leden die zich daarvoor schriftelijk hebben opgegeven bij secretaris@deheerlijkheidherlaar.nl.

Bijeenkomsten/lezingen/activiteiten

In de loop van 2023 werden 4 **lezingen** verzorgd voor onze leden. Daarbij waren ook buitenstaanders welkom, aan wie wij overigens wel een vrijwillige bijdrage vroegen.

De eerste lezing werd gegeven door Ineke Strouken met als titel: Winterfeesten, van Sint-Maarten tot Carnaval. Rond de bevrijding was Anne Gies bij ons te gast om het verhaal te vertellen over Miep Gies, de steun en toeverlaat van Anne Frank tijdens haar onderduiken. In september vertelde Sander Wassing ons over de plundertochten van Maarten van Rossum en tenslotte hadden we in november de lezing “Moordbrabant” door ons medelid Patrick Timmermans, directeur van Erfgoed Brabant.

Naast de gebruikelijke jaarvergadering, die op 14 maart plaatsvond, hebben we op 14 november een tweede **Algemene Ledenvergadering** gehouden. Hierin hebben we opnieuw stilgestaan bij de huisvesting van onze vereniging en in het bijzonder bij de deplorabele staat van het archief. Ter vergadering werd besloten om het archief op korte termijn te verhuizen naar een nauwelijks gebruikt gedeelte van de Beekvlietboerderij en daarna een start te maken met de digitalisering. Deze verhuizing is inmiddels afgerond. Bij de behandeling van het beleidsplan kwam ook de website aan de orde, die sterk verouderd is en dringend moet worden aangepakt. Besloten werd een werkgroep in het leven te roepen, waarin ook een externe deskundige zal deelnemen. Het beleidsplan zelf zal nog worden aangepast en een meer programmatisch karakter krijgen. Verder zijn de begroting en contributie voor 2024 vastgesteld en is de kascommissie voor 2023 gekozen. Tenslotte is het huishoudelijk reglement op enkele onderdelen aangepast.

In het kader van de Open Monumentendag op 10 september is opnieuw de toren in het centrum opengesteld en hebben wij daar de rondleiding verzorgd. Daarnaast waren er bezoeken mogelijk aan het museum De Vijf Ambachten, Haanwijk (het museum Romeins Halder en de Scheve Schup) en La Damoselle (bij de Keerdijk).

Leden

Het ledenaantal in het begin van het jaar was 110.

In 2023 zijn 7 leden overleden en hebben er 6 opgezegd. Daartegenover stonden 11 nieuwe leden die in de loop van het jaar zijn toegetreden. Bij de afsluiting van 2023 was ons ledental dus 108.

Bestuur

Het bestuur bestond in het afgelopen jaar uit de volgende leden:

- <Vacature> (voorzitter)
- John Barendregt (secretaris)
- Bernard Bonga (penningmeester)
- Robert van Erp (bestuurslid, archief)
- Jan Spit (bestuurslid, bijeenkomsten).

Het bestuur heeft in het verslagjaar 11 keer formeel vergaderd. Daarnaast is er binnen het bestuur veel informeel contact geweest en wordt regelmatig informatie uitgewisseld via mail. Ook heeft overleg plaatsgevonden met de wethouder en de collega-heimkundeverenigingen over de herdenking in 2024 van 80 jaar bevrijding en met de stichting De Groene Vesting over de herdenking in 2029 van het beleg van 's-Hertogenbosch. Tenslotte zijn er besprekingen geweest met het gemeentebestuur en met een extern bureau in het kader van het conflict rond de Beekvlietboerderij. In dit verband heeft het bestuur ook gesproken met alle fracties van de gemeenteraad.

Namens het bestuur,
John Barendregt, secretaris